

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap széleimen részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.
Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9. POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP. Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:
Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.
Nyitléri cikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A veszprémi hang.

Budapest, febr. 12.

A függetlenségi és 48-as párt többsége a parlamentben másfél év óta, a politikai élet legkardinálisabb kérdéseiben együtt szavaz a kormánypárttal. Azon distinkció hangoztatása, hogy nem a kormány van támogatva, hanem az elv, soha sem mulasztatott el. De miután ezen támogatásnak a többségben nemcsak az elvek vették jó hasznát, hanem a kormány is: a hangoztatott distinkciók dacára, pártunk vidéki tagjai sok helyen zavarba jöttek politikai kötelesegeik irányában.

Az elkövetkezett felfogási zavar abban nyert tényleges kifejezést, hogy az időközi választások alkalmával, pártunk tagjai vagy visszavonultak a küzdelemtől, vagy saját lobogójukat átvették a kormánypárt táborába, s ezzel azt egy másik ellenzék ellenében, győzelemre segítették. Sőt megtörtént az is, hogy pártunk egyik része kipróbált hűségű és országos nevű jelöltet állított, de a másik rész mégis a kormánypárthoz szegődött.

E felfogási zavarnak mentsége nincs; de magyarázata van. A felfogásnak e zavarát menteni nem tudom, nem is akarom, mert a becsületes embernél a zászló tisztasága előbbre való, mint az egyéni érdek. A felfogási zavarnak magyarázatát abban látom, hogy a párt központi magatartása megtévesztette a vidéki hűveket. Az a tény, hogy a központ együtt szavaz a kormányval, a szilárd embereknek vagy gyanút okozott, vagy kételyt szült. Azok pedig, kiknek érdekei a pártos adminisztráció elvetemültsége miatt állandó károsodást szenvedtek, mintegy fölszabadítva érezték magukat a megszokott szép elvek azon nyűgei alól, melyek miatt eddig a hivatalok paczkázásait megadással túrték. Ekként az egyiknél megrendült a bízalom, a másiknál ingataggyá lett a hit, a harmadiknál kötelek keletkeztek, a negyediknél alkura lépett a meggyőződés az egyéni érdekekkel.

Ismétlem, hogy ez nem védelem, mert a politikában nem érdemelment-séget sem a tévedés, sem a kishitűség; az önzés pedig nemcsak visszataszító, de megvetésre méltó indulat, mert egyéni érdekeit helyezvén a közjó fölé, a hazafiatlanság bélyegét viseli magán. A vidéki elvtársak változtattak magatartásukat tehát nem menthetők. De e magatartás magyarázata részben legalább, a központi párt eljárásában található meg.

Nem hibáztatok senkit. Meddő és káros volna abban a pillanatban küzködni egymás ellen, a mikor az események hullámai fejünk fölött készülnek összecsapni. Már is az a látszat, mintha országoszerete megszűnt volna a függetlenségi és 48-as párt, s mintha mi, itt a központban, csak a levegőben függőnek, talaj nélkül, gyökérzet nélkül.

Szerencsére — csak látszat. Ez nem a valóság képe, hanem a pillanatnyi zavarból keletkezett optikai csalódás. A veszprémi pártvezérek szép kiáltványra nyujt tanúságot és vigaszt, hogy a volt kormány, pártunk megsemmisítésére irányult tévkenysége csak érvágás volt, de nem halálra döfés.

A veszprémi szózatotól maholnap visszhangozni fog az ország. A párt mindenütt kielejtezi magából a husos fizek hűveit és az aranyborjunak imádóit. A hatalom érezni fogja, hogy az önzetlenségnek, a köztevékenységnek, az elvűségnek, hazafas erényei élő és mozgó erők a nemzeti közszellemben. Érezni fogják, hogy az ingadozóktól megisztult párt kettőzött kitartással, fokozott erélyvel, bátor elszántsággal fordítja maga felé a küzdelemnek esélyeit.

Elvégre is meg fogják tanulni

azok, kik egyéb eszmék hiányában, a kiegyezés hűveit pártunk kiirtása céljából akarják sorakoztatni, hogy a századok tanúságait nem lehet főispáni fogásokkal elemészteni, hogy századoknak szenvedéseit nem lehet erőszakkal megszüntetni, s hogy százados események által megérlett igazságokat nem lehet elfojtani azzal a nyilvánvaló hazugsággal, hogy tartományi tengődésüket önálló állami életnek nevezik.

A történelmet agyonütni nem lehet és az életfentartási ösztönöket sem lehet egy nemzetről kidisputálni. Gazdaságunkat nem tudjuk és nem akarjuk osztrák érdekek szerint berendezni. Nemzeti szellemünket nem tudjuk és nem akarjuk német minták szerint átformítani. Nem tűrjük azt a megaláztatást, hogy ne mi ortalazzuk meg mindazt, a mi nekünk drága és szent: hazánkat, jogainkat, szabadságunkat, békénket. Biztosítékot követelünk, mert azokhoz éppen annyira joggunk van, mint az élthez, s mert ekszisztenciánkat, senki kegyelmének sem akarjuk kiszolgáltatni.

Mindenki kishitű, ha azt hiszi, hogy a századok küzdelme befejezést nyert 1867-ben. A kiegyezés csak pihenő pont, de nem végállomás. A haladás útját föl nem tartóztatja sem az emberi akarat, sem az intézmények korlátja. A gyenge kis rügy áttöri a legerősebb fakérget. A fűszál vékony gyökere megrepeszi a sziklát. Kishitű politikusok ti, hát a magyar nemzet életerejében kisebb az önfentartás energiája, mint a rügynél és a fűszálnál?

A harcban azért mutatkozunk gyengének, mivel nem voltunk szervezkedve. Központ és vidék között hiányzott a szükséges kapocs. Nem állandó hadsereg voltunk, hanem csak szétszórótt nemzetőr-csapatok. Az együttérzés rokonszenvét nem fűzte össze a szervezetnek biztos kézzel kötött erős hálózata. — A lelkesedés erejét nem fokozta a fegyelemben rejlő erő. A meggyőződés hevént nem tüzesítette az összetartás melege.

Minden meg fog változni. A veszprémi szózat nem enyészik el visszhang nélkül. A közös hit megteremti pártunk tagjaiban a közös köteleesség érzetét. A mulasztást fokozott tévkenység váltja fel. A veszprémi szót megérti a központ és azzal fog felelni, hogy a szervezkedés csorbját első sorban önmagán köszörüli ki. A központ elhatározását követni fogja minden vidék, miként a bolygók a napot. A veszprémi bajtársak ne aggódjanak. A mit elhintettek: a gondosan ápoltság csirája indul országoszerete.

BARTHA MIKLÓS.

Politikai hírek.

Uj zászlós-urak. A Bánffy-kormány a Wekerle-hagyatékot rendezvén, gondoskodott arról, hogy az üresedésben lévő zászlósuri méltóságok betöltsenek. Értetlenségük szerint ugyanis a király országbíróvá br. Orozy Béla főkamaraest nevezte ki, a kinek méltóságára gróf Andrássy Aladár nevezetett ki, a gróf Csáky Albin képviselővé történt választásával megterhesedett főszaltalokmesteri méltóságra pedig a király gr. Fesztetics Taszilót nevezte ki. E szerint ma csak is a gr. Bánffy Miklós halálával megterhesedett főpárnokmesteri méltóság nincs betöltve.

A kinevezések az egyházpolitikai helyzetre befolyással nincsenek, mert mind a három főúr egyrészt zászlósuri méltóságánál, másrészt a cenzus alapján tagja a főrendiháznak s az egy gr. Fesztetics Taszilót kivéve, pártállása nem bizonytalan. Gr. Fesztetics Tasziló ugyanis a házassági javaslatot az első tárgyalásnál nem szavazta meg, de azóta egyházpolitikai szavazáson nem vett részt.

E kinevezések szerint az első zászlósuri méltóságot, az országbíróvágot br. Orozy Béla a tavalyi liberális naggyűlés elnöke viseli. A méltóság 1893. évi november óta volt üresedésben és súlyos mulasztás volt a Wekerle-kormánytól, hogy Szogyéni-Marich László

örökét ily sokáig betöltetlenül hagyván, ezzel sérelmet ejtett a főrendiháznak az 1885. évi VII. törvényekbe kontemplált szervezetén.

Uj főrendiházi tagok. A három üresedésben lévő, kinevezéstől függő főrendiházi tagságot betöltötték. Ő felsége ugyanis Döry Dénes volt képviselőt és alispánt, továbbá Ivánka Imre val. b. t. tanácsost és Latino-vics János volt képviselőt kinevezte élethossziglan főrendiházi tagokká.

A t. Ház.

Budapest, febr. 12.

A képviselőház mai ülésén a pénzügyi tárcza költségvetése került napirendre.

Szilágyi Dezső megnyitotta az ülést és bejelentette az üresedésben lévő zászlósuri méltóságokra történt kinevezéseket, mire Láng Lajos bevezette a pénzügyi költségvetés tárgyalását.

Molnár József volt az első felszólaló, a ki a függetlenségi és 48-as párt nevében utasította vissza a költségvetést. Igen alapos beszédében rámutatott a pénzügyi kormányzat összes tévedéseire, majd a volt kormány által bejelentett pénzügyi reformok, különösen a valuta rendezése iránt intézett kérdéseket a pénzügyminiszterhez. Beszédje végén sikerült határozati javaslatot nyújtott be, melyben utasított a kormányt, hogy a miniszteri, államtitkári és főispáni nyugdíjak megszüntetéséről minél előbb nyujtson be törvényjavaslatot a képviselőháznak.

Az ellenzék által zajos helyesléssel fogadott beszédre azonnal válaszolt Lukács László pénzügyminiszter.

Mély csendben, valóságos sajnálkozással hallgatta a Ház a miniszter beszédét, mert valóban kinos volt látni, hogy egy beteg ember hangjának és idegeinek túleröltetése mellett, mint iparkodik gondolatait szabatosan, lehető röviden kifejezni.

Lukács László, Molnár József minden kérdésére válaszolt, de azért nem mindegyikre felelt meg; különösen gyöngye volt beszédének a valutával foglalkozó része, melyből a diszasszió igen is akut kérdése teljesen hiányzott; nem sikerült az az indoklás sem, melylyel Molnár József határozati javaslatát visszautasította, erre különben már a mai vita folyamán rámutattak az ellenzék szónokai.

Ugron Ákos röviden a szeszmonopoliumról kért felvilágosításokat, mire Thaly Kálmán mondott egy igen sikerült beszédet, melynek első részében a bányászat elhanyagolt ügyével foglalkozott, a második részben pedig, s ez a fontosabb, egy igen érdekes indítványt ajánlott a pénzügyminiszter figyelmébe.

Azt javasolta ugyanis, hogy az osztrák hírlapokra, melyek Magyarország területére járnak, épp úgy vessen ki az újságadó, mint osztrák szomszédaink ki vetik mi reánk és a mint mi kivetjük a többi külföldi hírlapokra.

— Már pedig Ausztria legalább is olyan külföld számunkra, mint Amerika! mondá Thaly a szélsőbaloldal zajos tetszése mellett.

A zamatos magyarsággal és élénken előadott beszédet az egész képviselőház helyesléssel és éljennel fogadta.

Bornemissza Lajos főleg gazdasági bajainkkal foglalkozott és e szempontból a szeszmonopoliumról beszélt hosszasan, majd a sokérvű jelenlegi tarthatatlan állapotát ismertette és a só olcsóbbá tétele iránt határozati javaslatot nyújtott be a képviselőháznak.

Szilágyi Dezső elnök már beakarta rekeszteni a vitát, a mikor szót kért Madarász József és röviden a nép érdekeinek szempontjából oda nyilatkozott, hogy örömmel üdvözli Bornemissza határozati javaslatát és felkérte a kormánypártot is nyilatkozásra, azon reménynek adva kifejezést, hogy most, mikor az új néppárt alakulóban van, nem fog elzárkózni ily közérdekű kérdés elől.

A kormánypárt azonban mélysen hallgatott és az agy Péchy Tamás szállt sikra a Molnár József és Bornemissza Lajos határozati javaslatát mellett. Figyelemmel hallgatott beszédje után az elnök az ülést öt percze felüggesztette.

Szünet után az ülés végeig Ugron Gá-

bor beszélt előtanubizonyosságot szolgáltatva ez által fényes tehetségei mellett.

Pénteken a honvédelmi minisztert szorította sarokba, tegnap Szilágyi Dezsőt gyűrte le egy igazságügyi kérdésben, és ma már mint pénzügyi kapacitás arra kényszerítette magát Wekerle Sándort, hogy czeruzát véve a kezébe, jegyzeteket készítve, utasításokkal lássa el utódját, Lukács Lászlót, hogy megfellehessen Ugron Gábornak.

Valóban komikus látvány volt, mikor a Wekerle papírszeletkével Pulszky Ágoston ide-oda szaladgált a pénzügyminiszterhez.

Ugron a pénzügyminiszter minden egyes észrevételére válaszolt és az összes pénzügyi kérdéseket felölelte nagyhatású beszédében, — úgy, hogy csak természetes volt, mikor beszédje végén az ellenzék perczekig éljenze a kiváló férfiut.

A vitát ezután megszakították és Bánffy Dezső báró indítványára elhatározta a képviselőház, hogy holnap ülést nem tart és így csak csütörtökön fogják folytatni a pénzügyi költségvetés tárgyalását.

Ugron Gábor beszéde.

Ugron Gábornak, a képviselőház tegnap ülése a pénzügyi költségvetés tárgyában mondott nagyérdékű beszédjét tömör kivonatban az alábbiakban adjuk:

A pénzügyminiszter a miniszterek és politikai államtitkárok nyugdíjáról akként nyilatkozott, hogy az a jogegyenlőségnek és a demokracziának kívánalma. Vajjon az is a jogegyenlőség kívánalma-e, hogy a kishivatalkok; sőt a főispánok fizetéséből is, az első évből nagyobb, a későbbi években kisebb számlékot a nyugdíjalap javára levonnak? (Mozgás a jobboldalon.) Ha a miniszter e tekintetben megnyugtatóan fog válaszolni, nagyon fog rajta örömdeni.

A miniszter kijelentette, hogy a kizárólagos iltalméresi jog haszonbérbe adását ezen éven tul nem szándékozik fentartani, de nem szól arról, hogy miféle intézkedéseket kíván tenni e tekintetben.

Nyilatkozott a miniszter a szeszmonopolium kérdésében is. Magyarországnak a szeszmonopoliumra semmi szükség nincsen. Magyarország a szeszmonopoliumokat sohasem szerette, mert az a közgazdaságot veri bilincsekbe és éppen azért tiltakozik az ellen már eleve, hogy az akként, a mint a miniszter tervezi, behozassék. A mi finansziális sikerünk csekélységének egyik időmutatója az, hogy azon törvények, a melyek alkotás számába kell hogy menjenek, mint a szeszadó-törvény, nem ölelik fel érdekeinket. A szeszadó-törvény kárára van mezőgazdaságunknak, az iltalméresi adó pedig életbeléptetve még nem is volt.

Nem abban áll a pénzügyi politikának sikere, hogy az állampolgárok zsebéből minél több pénzt sajtoljunk ki, (Zajos helyeslés.) ha nem abban, hogy oly törvények hozassanak be, a melyek közgazdaságunk fellendítésére vezetnek. Most, a helyett, hogy pénzügyi intézkedéseket vennénk foganatba a melyek parunkat emelnék, monopoliumra gondolnak, a mely nem jelentene egyebet, mint hogy minden ártletet adjunk az állam kezébe, a mi megint szocialisztikus tan.

A valutarendezésről azt mondja a miniszter, hogy az megy a maga programja szerint, de Ausztria még nem szerezte be arany készletét. Ez megint egy érv a függetlenségi és 48-as párt álláspontjának igazolására, mert ebből is látszik, mennyire káros ránk nézve az osztrák közűtség. S most itt van a kritikus idő, a mikor már nem önzünk be Európába az amerikai arany, mert hiszen Amerika is nagyobb kölcsönt kért. Kérdi a minisztert, vajjon mikor fogja Ausztria aranybeszerzési munkálatait befejezni és mikor fog a valutarendezésből reá háramló kötelemnnek eleget tenni?

Fejtegeti ezután, milyen helytelen lépés volt a valutarendezést a bank-kérdés megoldása előtt megkezdeni. A miniszter reméli, hogy a bankjegybaváltás a kiszabott időnél előbb meg fog történni. Valutarendezésnél nem ez a főkérdés, hanem az, hogy az a kiadott ezüstpénz meddig maradjon meg a forga lomba és mikor vándorol vissza az osztrák-magyar bank fiókjába, mert hogy visszavándorol, azt tapasztalásból tudjuk.

Kérdi a minisztert, mi lesz a 80 milliónyi osztrák államadósság beváltásával, mert a valutarendezés addig nem haladhat a maga útján, míg annak beváltásáról gondoskodva nem lesz.

A közös bank számos hátrányát nem fejt ki, mert az idő nagyon előrehaladt, hanem csak egy példát hoz fel: a külföldi tőzsdéjegetések, — a melyben az osztrák váltók igen, míg a magyar váltók nem szerepelnek. De szükségünk van egy magyar bankra azért is, hogy az a magyar érdekeket képviselje és ne legyen az egyszerűen nagyobb privilegium

mok megszerzésre csoportosult vállalat, hanem az ország érdekeinek kiszolgálója.

Már csak azért sem lehet nekünk Ausztriával közös bankunk, mert hisz Ausztria iparállam, míg mi agrárállam vagyunk lassan fejlődő iparral s míg a mi piacunk a Kelet kell, hogy legyen, addig Ausztria csak a Nyugat felé fordíthatja figyelmét. Azonfelül Magyarországnak, mint agrárállamnak szükségletei nem egyenletesek, mert pl. a nyári hónapokban sokkal nagyobbak, mint máskor.

Ezeket tartottam t. Ház — fejezi be beszédét — elmondandóknak a miniszter utáni beszéd után. A ki ezen kérdéseket Magyarország létfeltételeinek megfelelően oldja meg, ha oly szerény hangon kezeli is tárczáját, mint a pénzügyminiszter ur, nagy dicsőségnek és nagy dicsőretnak lesz részese, a ki pedig ezen kérdésekben Magyarország érdekeit meg nem védelmezi, habár lángelmének van is kihirdetve, a neve sohasem lesz dicső. (Zajos éljen és taps a szélsőbaloldalon.)

György Endre a csángókról.

A m. tud. Akadémia hétfői ülésén György Endre lev. tag igen érdekes felolvasást tartott a csángókról.

Azon kezdi, hogy teljesen objektív akar lenni, nem követi a bucaresti akadémia példáját, mely felhívást bocsátott közre az erdélyi ügyben s mely valóban rossz színben tünteti fel az akadémiát. Feltűnőnek találja, hogy Magyarországból Oláhországba kétféle átlóznél is van: az oláh nyelvű intelligencia, mely megélhetést keres Oláhországban, miután itthon meg nem bírja a versenyt, a székel lakosság, melynek jobb megélhetési viszonyok nyílnak Oláhországban; de arra, hogy az oláh paraszt kiköltözzék, nincs eset.

Statistikailag fenntartja azon korábbi álláspontját, hogy 200,000 magyar van Romániában, ámbar elismeri, hogy a számbavétel bajos, s mindenesetre bizonytalan ismereteken alapul. Igaz, hogy számszerint nincs meg az az aránya Oláhországban a magyaroknak, mint Magyarországon az oláhoknak, de az oláhországi magyar sokkal nagyobb súlylyal bír: honoraciót, iparos és a mi köztük földmivelő, a csángó a földmivelő osztálynak színe-java. Így a magyar Oláhországban igényel legalább annyit tekintetbevélt, mint az oláh itt benn.

Idézi Lahovay belügyminiszter mondatát, hogy ugyanazon dolgot a határon belől patriotizmusnak, a határon kívül sovinizmusnak nevezik s ez alapon hasonlítja össze a két állapotot.

A magyarországi oláh a községben, a megyén használhatja anyanyelvét, az oláhországi magyarnak községi adminisztrációja is pusztán oláh. Az igazságszolgáltatásnál legalább az első fórumon a bíró anyanyelvén érkezik a féllel, Oláhországban tisztán oláhlul. A közoktatás felekezeti iskolákban a nép anyanyelvén történik, az állam nyelve csak tantárgy. Oláhországban csak állami iskolák vannak pusztán oláh tannyelvvel, még a hittant is így tanítják, s a román kath. gyermekeknek, a lelkeseknek meg van ugyan engedve oláh nyelven kath. hittant is tanítani, de azok nem tudnak oláhlul, sem a lelkesek, sem a gyermekek, s így az lehetetlen.

A legnagyobb sérelem azonban az, hogy ezen szegény népnek papjai sincsenek. Eltiltotta korábban a misszió, most valószínűleg a kormány a magyar papokat, s így a vallás vigaszaitól el vannak zárva. Ilyen barbár eljárás sehol sincs a világon.

A felolvasó számtalan esetet hoz fel ezen állításának igazolására, hogy itt a chauvin kormányzati szellem működik közre. Ismerteti azután részletesen a csángók által lakott területeket s végül beszámolt a Szereth és Moldva völgyén tett utazásáról.

Dr. Kontur Béla megkegyelmeztetése.

Budapest febr. 11.

Éppen ma mult két hónapja, hogy dr. Kontur Béla kir. honvédezerorvos előtt kihirdetett a haditörvényszék ítéletét, mely az ismeretes békésgyulai tisztí botrány miatt, négy hónapi fogházzal és tisztí rangjának elvesztésével sújtotta az ezredorvosát. A hadbírósg az ítélet kihirdetése után rögtön lefokozta az elíteltet s két szuronyos fegyőrrel a budapesti honvédkertlet tisztí fogházába kísértette, hogy megkezdje fogságát, még annyi szabadságot sem engedvén neki, hogy fiatal feleségétől és leánykájától elbucsuozzon. Kontur Béla azóta máig nem is látta a családját.

Ma reggel 9 órakor azonban, két hónapi fogság után, József kir. herczeg, honvédségi főparancsnok kegyelme váratlanul megnyitotta a fogoly-ezerorvos börtönét és visszavonta szabadságát.

A megkegyelmeztetést dr. Kovács-Sebestyén Béla őrnagy-hadbíró adta tudtára dr. Kontur Bélának, megjegyezvén, hogy a ki-

rályi herceg főpáncsok, a honvéd főtörvényszék javaslatára írta alá a kegyelmezési parancsot. (Ama honvédtisztek felett ugyanis, a kik egy éven belüli szabadságvesztésre vannak ítélve, a honvédség főparancsnoka gyakorolja a legfőbb kegyelmezési jogot.) Hogy ezen kegyelmezéshez mennyiben járultak hozzá az elítélt atyjának, Kontur József békésmegyei nagybirtokosnak, a családnak és a budapesti papságnak lapunkban is ismertett kegyelmi kérvényei — nem lehet tudni, annyi azonban bizonyos, hogy dr. Kontur Béla — bár erre több oldalról felhívták — a maga részéről nem kért kegyelmet.

Kolozsvár köztisztaság ügyének rendezéséhez.

II.

A vállalat jelenleg 10 kétfogatu szeméthordó szerkezet foglalkoztat, melyeknek beszerzése a következő összegeket igényli:

1. A szekerek darabja, egészen újat és jómóddal készült szerkezet értve, 160 frt (a mostaniak ócskábbak vannak átalakítva, Tordán készülték és 70—80 frtba kerültek). 2. A lovak darabja 100 frt (a jelenlegiek 60—70 forintosok lehetnek). 3. A három darabja 40 frt, került tehát:

1., a tiz szekér	1600 frt.
2., a husz ló	2000 frt.
3., a husz ház	800 frt.

s így összesen a tiz fogat 4400 frt.

Lássuk már most ezek évi fentartási költségeit és más kiadásokat még pedig bőven számítva: 1., a lovak tartása páronként 400 frt, 2., egy-egy ló vasalása, előre kialkuvá havonként 1 frt, 3., egyegy fogatnál a szekér és a két ház javítási költsége évenként 36 frt, 4., minden szekérhez egy-egy kocsiát számítva, ennek évi bére 240 frt kerül; tehát:

1., a tiz pár ló tartása	4000 frt.
2., ezek vasaltatása	240 frt.
3., a szekerek és hárok javítása	360 frt.
4., a tiz kocsiát évi bére	2400 frt.

tesz tehát az évi fentartási költség összesen 7000 frtot.

A tiz fogat beszerzési és fentartási költségét összeadva 11.400 frt jön ki, melyből kitűnik, hogy a vállalatnak most fizetett évi 12.000 frt nem csak fedezi ezt teljesen, hanem még 600 frtnyi fölösleg is marad. Világos továbbá az is, hogy ez intézménynek házilag leendő kezelése esetében már csak pénzügyi tekintetben is tetemesen és pedig évi 5000 frt-nyi megtakarítás háramlanék a városra.

De ez elég szép megtakarításon kívül, még más igen nagy előnyt is élvezhetne a város a házi kezelésből, Tudjuk ugyanis, hogy a jelenlegi vállalat tiz szekérét a szemétkihordás korán sem foglalja el egész nap és azzal némelyek szerint már 4—5 óra alatt készen lévő, egyéb szintén jövedelmező fuvarozással foglalkoznak. Ha tehát a hatóság maga is szintén 10 ilyen szerkezet állítana be, éppen köztisztaság szempontjából rendkívül nagy előny volna az, ha e tiz szekér a rendes háziszemétkihordását élvezve, a nap többi részében vagy az összegyűjtött utcai szemétkihordás elvégzésére alkalmaztatnák, vagy pedig oly módon értékesítették és munkára, hogy a városnak újabb területeire terjesztették ki a szemétkihordás intézménye, mely utóbbit még azt is eredményezné, hogy a költség több lakos közt oszolva meg, azt egyesekre nézve elvisselhetőbbé tenné.

Közegészségügyi szempontból mi határozottan a tiz szekér fentartását tartjuk helyesnek, de finansziális érdekből megtehető az is, hogy miután a jelenlegi megállapított területről a házi szemétkihordására nem szükséges éppen 10 szekér, ennél fogva ezek száma

leszálítható is volna, a mi ugy a beszerzési, mint a fentartási költségekben további megtakarítást vonna maga után.

Mindemelé előnyök tehát nemcsak teljesen indokolják a házi kezelés behozatalát, de azt mellőzhetetlenné is teszik. Van azonban a pénzügyi szemponton kívül még sokkal fontosabb és mélyrehatóbb indok, mely a jelenlegi vállalati rendszer mielőbbi megszüntetését még erősebben követeli. Ez a közegészségügy nagy érdeke.

Köztudomású dolog ugyanis, hogy a vállalat emberei a házi szemétkihordást éppen nem teljesítik kifogástalan pontossággal, s így a szemétkihordás házáktól nem lett mindennap pontosan elszállítva. Tény továbbá az is, hogy formaliter válogatnak a szemétkihordás, így pl. ha a szemétkihordás egy kis burján van, a szemétkihordás visszalökik, a kemente takarításból származó kormot s törmelék nem fogadják el, ugyintén azt a szemétkihordást sem, melyben üvegdarabok vannak (mert mint mondják, az üvegdarabok csizmájukat összevágják); a szalmazsák szalmáját csak külön 10 kr. honorariumért akceptálják, ugyintén más ehhez hasonló szemétkihordás dolgokat is. Mindennek aztán az a természetes következménye, hogy az udvarok majdnem olyan szemétkihordás s piszkosak, mint voltak ezelőtt, dacára a nagy költségnek, melyet a ház tulajdonosok meg vannak terhelve.

Meghonosított továbbá a vállalat még egy rossz szokását is. Eleinte ugyanis minden szekérnél egy kis csemettyűs fiú is volt alkalmazva, a ki néhány házzal a szemétkihordást megelőzve, minden háznál csemettyűt, s így a lakókat a szekér érkezéséről értesítették; később azonban a csemettyűs fiú alkalmazásával felhagytak, s ekkor kezdődött az a szokás, hogy az összegyűjtött szemétkihordás egy piszkos kosárban a kapu közé teszik ki már korán reggel. Ez kényelmes lehet a lakókra s még kényelmesebb a szemétkihordó emberekre nézve, de hogy ugy közegészségügyi, mint különösen esztétikai szempontból valami épületes, dícséretes eljárás lenne, azt talán senki sem fogja állítani, a ki csak egyszer is megfigyelte ezeket a majdnem minden ház kapujában különösen reggeli és délelőtti órákban éktelenkedő szemétkihordó kosarakat.

Azt azonban, hogy a szemétkihordó emberek munkája minél könnyebbé és gyorsabbá tétessék, magunk részéről is helyesnek s az ügy érdekében lévőknek tartjuk, annyiaval is inkább, mivel az egyes házak cselekedését nehéz dolog bármely időben összegyűjtetni; s ugy a naponként összegyűjtött házi szemétkihordás egy bizonyos és könnyen hozzáférhető helyre való letétele ily szempontból nem kifogásolható, de akkor rendszerszerűtessé és a megfelelő formában; oly módon t. i., hogy legyen minden háznál a kapu közelében valamely sarokban egy leemelhető fedővel ellátott kis falád a cselekre, melyben a szemétkihordott szemétkihordás piszkos rongyok és más hulladékok, melyek a fertőző betegségeknek igen alkalmas terjesztői szoktak lenni — néha már pár óra múlva ismét visszazárva ne kerüljenek. Tudja ugyanis minden figyelmesen körültekintő ember, hogy a házak udvarai közül, egy a bel-, mint a külvárosokban, vajmi kevés dícséretet ki fogástalan tisztasággal; hiszen még a belváros szép házai közül is eleget ismerünk olyant, melynek udvara, mondhatni, állandóan a botrányosságig szemétkihordás, piszkos.

A mi pedig a házi szemétkihordás a város tin iránt, mint irántad. Te soha sem okoztal nekem annyi gondot, mint ő és mégis — „Els mégis jobban szeretem őt, mint tégedet.“ Ez volt beszédének az el nem mondott vége.

Lady Belfield az ablakhoz ment, könyveit letörölve — a lelki furdalás érzetének és a bánkodó szeretetnek a könnyeit, olyan keserű könnyeket, melyekről tudta, hogy méltatlan tárgyra voltak vesztegetve.

— Ne busuljon anyám — mondá Adrián könnyedén. Nem lesz jó, ha Valentin ilyen tragikái hangulatban lép meg bennünket. A mi róvásunkra egész este elcsúszni fog. Ha azt akarja anyám, hogy ő adjon tul a pej lován, egy szót se mondjon a veszélyről. Melleleg azt a megjegyzést teheti, hogy annak az állatnak otromba a feje és nem látszik olyan nemes vörtnék, mint a melynek az ő lova szoktak lenni — ennyit bátran lehet mondani bárkinek — és ha ő egy hosszú történetet mond nekünk a lovát való küzdelméről, a legkönyösebb arcot csinálja hozzá, mint ha ez a legtermészetesebb dolog volna és olyasmí, a mi egyes egyedül az ő dolga és meglássa, hogy mielőtt ez a hét eltelne, eladja a lovat, vagy kicseréli mással és miután gonoszabb természetű bajosan fog találni, az anyám érzelmei nyerni fognak a változás által. Valentin kedves fiú, de az ellenkezési hajlam erősen ki van fejlődve benne.

— Igen, ő szeret ellenkezni velem; de azért ő nem rossz fiú, ugy-e Adrián?

— Rossz fiú? — Természetes, hogy nem az; ki mondta volna róla, hogy ő rossz?

— Senki; csak attól felek, hogy én az előbb keserűséggel beszéltem róla. Ő a vakmerőséggel egy vagy másképpen az idegeimet folytonosan izgatottságban tartja. Ő hasonlít a szegény atyjához — borzasztóul hasonlít!

külterületre kihordott bizonyos hulladékokat illeti, ezekre nézve igen helyesen szólalt fel a november hóban tartott városi közgyűlésen Szabó Sámuel tanár is saját tapasztalatai után adván elé, hogy a lerakó helyekre érkezett szemétkihordás miként rohanják meg a rongyot, csontot stb. hulladékokat szedő emberek s azokat onnan kiszedve miként szállítják vissza a városba, a hol aztán azok egyes telkeken összegyűjtve néha hosszú időn át hevernek, inficiálják a talajt; a levegőt és terjesztik a fertőző betegségek különböző nemeit.

Szintugy kifogásolhatók a szemétkihordó lera-kásra kijelölt helyek is, s egyáltalában az a közegészségügyi szempontból eléggé el nem ítéhető — mulasztás, melynél fogva semmi oly nemű intézkedés sem tétetett a kihordott szemétkihordás, általában kezelése tekintetében, mely akár a tudományos, akár a gyakorlati tekinteteknek csak némileg is megfelelő képes volna. Holott igen jól tudja azt ma már nem csak az orvos, hanem minden művelt ember, hogy a köztisztaságot célzó feladatnak csak egyik részét kezezi a mindennek szenny és piszkos eltakarítása, míg az, hogy a kitakarított piszkosok mi történjék, hogy az megsemmisítésük s így az egészségre nézve ártalmatlanná tétessék, talán még az előbbinél is fontosabb teendőnek tekintendő.

Az alkotott köztisztasági szabályrendelet miademe kardinalis hiányai, sőt határozott hibái csak természetes következményei voltak ama mulasztásnak, melynél fogva a tanács az említett szabály tervezetet megalkotta és egy városi közgyűlés, mint a belügyminisztérium által jóvá is hagyatta a nélkül, hogy az ez ügyben legilletékesebb fórum, t. i. a városi közegészségügyi bizottság véleményét kikérni és meghallgatni érdemesnek találta volna. Valóban érthetetlen a tanács ama szabály- és törvényellenes magatartása és eljárása, melyet közegészségügyi ügyekben tanusít. Nincs a városnak egyetlen ügye sem, mely oly botrányos negligenciával és hihetetlen tájékozatlansággal kezeltetnék, mint éppen a közegészségügy.

Nincs a városnak egy ügye sem, melyben annyira nevetésges intézkedések történének, mint éppen a közegészségügyben. Minden ügyben meghallgatják az illetékes szakbizottság véleményét, csak éppen a közegészségügy az, melyben még a formalitásoknak sem tartják szükségesnek eleget tenni. Valóban nem vagyunk, midőn azt mondjuk, hogy ez az annyira fontos ügy gyermekjáték színvonalára van süllyesztve. Valami olyennel idegenkedést, — sőt többet, valóságos irrtó-zást tanusít a hatóság a közegészségügyi szakvéleményekkel szemben, mint a milyent az alsóbb néposztálynál lehet tapasztalni járványok idején elrendelt intézkedésekkel szemben. Ez pedig elég szomorú dolog és legkevésbé sem alkalmas arra, hogy a hatóság tekintélyét emelje, valamint modern feladása és látköre iránt tiszteletet és bizalmat gerjesszen. Ily körülmények teszik érthetővé és lehetővé az oly rendeletek kiadását, mint volt az is, mely a házi szemétkihordás, sőt nagy mennyiségű marhatrágyának is több hónapon át a vízvezeték szűrőkövetőjainak környékére való lerakását rendelte el.

Dr. S. Pataky Leó.

Em ke.

Kolozsvár, febr. 12.

Jelen voltak Bethlen Gábor gróf elnök Beldi Ákos gróf alelnök, Sándor József t. alelnök főtitkár, Merza Lajos főpénztáros, Gáspár János és Fekete N. Béla jegyzők, Szekula Ákos ellenőr Sarraz Ferencz számvizsgáló, hr. Apor István, Biró Béla, Bethlen Bá-

lint gróf (Gyérés), Csiky Viktor, dr. Gajzágó Manó jogtanácsos, Kornis Viktor gróf (Szt.-Benedek), Lengyel Lajos (Erzsébetváros), Merza Gyula, Nagy Sándor (M.-Vásárhely), Pál István, Szabó Sámuel, Trandafir Miklós.

Elnökölt: Bethlen Gábor gr.

Előadott: Sándor József.

Jegyzett: Gáspár János.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után t. alelnök főtitkár előterjeszti havi jelentését. E szerint az összes határozatok elláttak. Kun Kocsárd gr. temetése ügyében tett intézkedések jóváhagyatnak, felolvasatnak az O. M. T. E., a székesfőváros polgármestere Kamermayer Károly, és az E. M. K. E. székesfővárosi választmány részvétiratai, a közgyűlésen gr. Kun Kocsárd felett emlékbeszéd tartására Réthy Lajos választmányi tag kéri fel.

A Pusztay-árak javára eszközölt gyűjtésről t. alelnök-főtitkár jelentést tévén, számára és a buzgólkodóknak elnök indítványára köszönet szavaztatik.

Folyó segélyezésekre január hóban kifizetett 2243 frt, 99 kr, egyszersmindenkora 15 frt; az elhunyt t. elnöke temetésére 1057 frt 43 kr.

Merza Lajos főpénztáros jelentése szerint vagyoni állapot jan 31-én 1,145,447 frt, 72 kr. Január hóban a törzsvagyon 5480 frt 60 krral növekedett. Január hóban különben a forgalom 31.150 frt 26 kr. volt. Ezzel kapcsolatban bemutatja a mult évről szóló záró számadást, mely szerint az egyestület bevétele 1894-ben összesen 92.108 frt 81 kr volt. Ez összegben nem foglaltatik az algyógyi birtok 23.000 frt jövedelme, sem pedig a több rendbeli nagy alapítvány, mely a mult évben tétetvén, hagyatéki tárgyalás alatt van. Pénztár maradvány az 1894 év, folyó jövedelemből különböző megtakarítások címén 9490 frt 02 kr. A direktorium javasolja, hogy ez összeg az idén ne tőkésítessék, hanem fele része csatlósassék — kulturális célra felhasználandólag — a Kossuth-alaphoz, fele része pedig felhasználás végett az ez évi folyó bevételekhez csatlósassék. A választmány egyhangulag elfogadja a javaslatot és a közgyűlés beleegyezését ily értelemben fogja kérni.

Olvasztatik özvegy Mangesus Frigyesné borbereki, Fabián Mária végrendelete, melyet Müller Mihály Alsóféhérvármegyei tisztifőügyésze és nagyenyedi ügyvéd küldött be. E végrendeletben a f. év jan. 17-kén 80 éves korában Nagyenyeden elhunyt honleány 6000 frt alapítványt tesz az Emke javára azzal a kikötéssel, hogy ez összeg az elhunyt urnó néhai b. e. Miksa György jogtudor alapítványaképp kezeltessek.

A választmány a végrendeletkezt ily értelemben hálás kegyelettel elfogadván, és a hagyatéki ügyben való képviselőre Müller Mihályt kéri fel.

Az algyógyi földmives iskola f. hó 25., 26. és 27-ik napján tartandó téli vizsgálatai alkalmából a szerződés szerű birtokszemle és ellenőrzés megejtése szempontjából: Sándor József t. alelnök-főtitkár, Sz. Szakáts Péter és Benigni Sándor választmányi tag küldetnek ki.

Az egyesület f. évi közgyűlése helyétől egyhangulag és közfelkiáltással a direktorium

előkészítése alapján Székely-Udvarhely városa jelöltetik ki.

Az istensegítsi (bukovinai) róm. hath. csángók iskolája javára 300 frt megszavaztatik.

A székes fővárosi választmány pénzkézelésére kimondatik, hogy azt, ami t. i. a tagdíjak behajtását illeti, a központ veszi a kezébe. Az elnökség megbizatik az érintkezéseknek ily értelemben megkezdésére.

Az alapszabályok revisiója ügyében ki-küldött bizottság illetve a direktorium javaslatára kimondatik, hogy a különböző határozmányok jogi szempontból és megbízatassanak.

Több tárgy nem lévén az ülés bezárattott.

Az „Itthon“.

Az „Itthon“ rendes szerdai estéje, a mely tulajdonképen csak összejövetel és tanácskozás szokott lenni, ma ünnepélyesebb lesz, mint más alkalommal. Az „Itthon“-nak ma kedves és szeretetreméltó vendége lesz, a kinek bájos egyénisége bizonyára sok örömet szerez mindazoknak, kik szerencsétlenné fogják látogatásaikkal az írók, művészek és újságírók körét.

Küry Klára, a jeles művésznő ma meglátogatja az „Itthon“-t „Lili“ előadása után. Az újságírók és a művésznő barátai készülnének fogadni a bájos primadonnát így a mai „Itthon“ tagjai a „Központi-szálloda“ disztermében gyűlnek össze, hogy a külső kényelem is meglegyen, s hogy mentől többen összegyűlhessenek mindazok, kik eleitől fogva szíves érdeklődéssel kísérték a kolozsvári „Itthon“ mozgalmait.

A mai összejövetel tehát előre láthatólag, egyike lesz azoknak a kedélyes szerdai napoknak, melyeken az Itthon barátai néhány órát kellemes szórakozás közt szoktak eltölteni, de a mai estnek egyszersmind lesz egy kis ünnepélyes hangulata, a mi azonban nem hat zavarólag arra a feszletlen jó kedyre, mi az „Itthon“ estét jellemezni szokta.

Küry Klára jó kedélye és aranyos kedve bizonyára csak fokozza az „Itthon“ derült estjének fényét s így az még kedvesebb, még hangulatosabb lesz, mint más alkalommal.

Örvendünk, hogy a művésznő ma látogatásával megtiszteli a kolozsvári „Itthon“-t és hisszük, hogy az a vonzalom, a mely őtet a széphez, jóhoz, nemeshez és Kolozsvár közönységéhez köti, bizonyos utat nyit szívéhez, a mi „Itthon“-unk számára is.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 13.

6000 frt alapítványt tett az EMKE-nek a folyó év január 20-án N.-Enyeden elhunyt 80 éves urnó, özv. Mangesus Frigyesné. Az alapítvány tegnap jelentetett be az E. M. K. E. választmányi gyűlésén. Ugyan ekor jelentette be „alelnök, főtitkár, hogy a tegnapelőtti E. M. K. E.-bál nyers jövedelme 3000 frtot tett a miből költség levonása most foly: az egyesület a mult évben 115,108

Az anya felretent és az ahlakhoz szaladt és Adrián kiment a ház előtti térre, hogy a testvérével találkozzék.

Valentin elég csendesen jött a házhoz, könnyedén ugrott le a lováról és azzal a győzedelmes mosollyal köszönt a testvérének, mi annyi sérelmet oszlatott el.

— Adrián, nézz erre az állatra, — mondá a lovára mutatva, a mint az lehorgasztott fővel, bágyadt szemekkel, a sütyűről az oldalig gözölögve, s a szája körül véres foltokkal, megjuhászodva állott. Nem hiszem, hogy egy más alkalommal ennyi bajom legyen vele, de biztosítalak, hogy még nekem is elég dolgot adott. Soha sem volt ilyen macacs állattal bajom; de azt hiszem, hogy ez időre meglehetősen értjük egymást. Ugy, ugy te barom — mondá a zablót élesen megtárvta.

— Valentin, én azt gondolom, hogy elég volt neki a büntetés és mára békét hagyhatná a szegény páranak, — mondá Adrián nyugodtan; eléggé elcsigázottnak látszik.

— Biztosítalak, hogy nem kiméltém! — És a zablót ugy alkalmaztatd, mint ha a legjavithatlanabb állat volna.

— Édes fiam, az a zabla az én saját tulajdányom; az a pecek megietta a hatását; nem gondolám, hogy valami kényelmesen érezte volna vele magát.

— Én nem tudom megérteni, hogy mi gyönyörűséget találsz abban, egy rossz természetű állaton lovagolni, csak azért, hogy csupa kegyetlenség által meggyavítsd — mondá Adrián leplezetlen rosszalással. Én részemről szeretek a lovammal barátságos viszonyban lenni.

— Édes, Adriánom, a te doktoraid és dajkáid összeesküdtek, hogy téged elkenyztessenek, — válaszolá Valentin megvetőleg. (Folytatása köv.)

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. Február 13.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

I.

Ellentétek.

(Folytatás.)

(2.)

És mégis, ámbár mind a ketten, az anya és a testvére, véghetetlen sokat szenvedtek a Belfield Valentin boldogsága miatt, mind a ketten szerették és megbecsültokt nekí olyan szeretettel, mely nem ismert kevésszülést és a mit ő megvettéssel határos gondtalansággal fogadott el.

— Te halványanak, fáradtnak és betegnek látszol — mondá lady Belfield aggályos szemekkel vizsgálva a fiát. Én tudom, hogy te éppen ugy meg vagy ijedve, mint én magam és ámbár én értem eltökölöd a nyugtalanságodat.

Adrián, te mindig oly jó vagy hozzám — ezt olyan hangon mondá, mely félig meintegetőzéseknek látszott, mint ha azt mondta volna — „Szereteteknek a nagyobbik felét a testvéredre pazarlom és te még is oly jó vagy hozzám.“

— Édes anyám, mi lehetnék én más, mint jó a legjobb és a leggyönyűgebb szülőkhez?

— Oh, de én elnézőbb vagyok Valen-

tin iránt, mint irántad. Te soha sem okoztal nekem annyi gondot, mint ő és mégis — „Els mégis jobban szeretem őt, mint tégedet.“ Ez volt beszédének az el nem mondott vége.

Lady Belfield az ablakhoz ment, könyveit letörölve — a lelki furdalás érzetének és a bánkodó szeretetnek a könnyeit, olyan keserű könnyeket, melyekről tudta, hogy méltatlan tárgyra voltak vesztegetve.

— Ne busuljon anyám — mondá Adrián könnyedén. Nem lesz jó, ha Valentin ilyen tragikái hangulatban lép meg bennünket. A mi róvásunkra egész este elcsúszni fog. Ha azt akarja anyám, hogy ő adjon tul a pej lován, egy szót se mondjon a veszélyről. Melleleg azt a megjegyzést teheti, hogy annak az állatnak otromba a feje és nem látszik olyan nemes vörtnék, mint a melynek az ő lova szoktak lenni — ennyit bátran lehet mondani bárkinek — és ha ő egy hosszú történetet mond nekünk a lovát való küzdelméről, a legkönyösebb arcot csinálja hozzá, mint ha ez a legtermészetesebb dolog volna és olyasmí, a mi egyes egyedül az ő dolga és meglássa, hogy mielőtt ez a hét eltelne, eladja a lovat, vagy kicseréli mással és miután gonoszabb természetű bajosan fog találni, az anyám érzelmei nyerni fognak a változás által. Valentin kedves fiú, de az ellenkezési hajlam erősen ki van fejlődve benne.

— Igen, ő szeret ellenkezni velem; de azért ő nem rossz fiú, ugy-e Adrián?

— Rossz fiú? — Természetes, hogy nem az; ki mondta volna róla, hogy ő rossz?

— Senki; csak attól felek, hogy én az előbb keserűséggel beszéltem róla. Ő a vakmerőséggel egy vagy másképpen az idegeimet folytonosan izgatottságban tartja. Ő hasonlít a szegény atyjához — borzasztóul hasonlít!

Hangja halkabb lett és majd nem az ünnepélyesség komoly, midőn meghalt férjéről beszélt. Szinte husz év óta volt özvegy, mióta iker fiai a négy évet betöltötték. Sir Belfield Adriánt a hosszú kiskorúság tette gazdag emberré.

— És még is jobban kell, hogy ő anyámhoz hasonlítson mint az atyámhoz, — mondá Adrián — mert ő és én egyformák vagyunk és mindenki azt mondja, hogy én anyámhoz hasonlítok.

— Igen, én is azt gondolom, hogy különleg jobban hasonlít hozzám, — volt az elgondolkozva adott válasz; de a jelleme az ami az atyjához hasonlít; ugyan az a merészség — ugyan az a nyugtalan tevékenység — ugyan az az erős akarat. Ő engemet minden nap a szegény Montagura emlékeztet vissza.

Sir Belfield Montagu egy hófergeteg sötétségében a Mont Roza jéggel borított lejtőjén találta a halált, mialatt a fiatal felesége és két kis fia a Lago Maggiore mellett levő Villában várták a visszatérését. E hírtelen halál borzalma, az elválás rettenetes ünnepélyessége, örökös árnyat hagyott a Belfield Konstantzia életén, és beteges árnyalatot adott a vérakátának, mely különben is mindig érzékeny volt. Ez az első hírtelen jött bánta olyan benyomást tett a lelkére, hogy egy második csapás félelmétől soha sem tudott megszabadulni. A kérelhetetlen sors vas kezétől rettegett, mely mindig felemelve látszott lenni — hogy őt sújtsa.

Ő sokat élt egyedül, idejét és gondolatait fiaiának a nevelésére szentelve; lelke e hosszú, csendes és semmiféle izgató események által háborított évek alatt enmagából táplálkozott.

Ő azon évek alatt sokat olvasott és művészet iránti ízlését művelte, és most egy magas műveltségi asszony volt; de a tanulmányai mellett második helyet foglaltak el

az életében. A fiai voltak az első. Midőn azok vele voltak, rajtuk kívül nem gondolt semmire. Csak azoknak a távollétében vizsgálta magát a könyveivel, vagy a zenével mit annyira szeretett.

Az idősebbik fia, Adrián nagyon hasonlított hozzá arcban és a hajlamaiban. Izlésük teljesen egyezett, anya és fiu között alig lehetett bensőbb rokonszenvet képzelni, mint a milyen az övék volt

És még is, bár mily erősen szeretete azt a fiát a ki egész életében soha sem bosszantotta vagy bántotta meg, de szíve mélyében sokkal erősebb és hevesebb szeretet lappangott a másik fia iránt, kinek szeszélyes viselkedése örökös gond és aggodalom forrása volt.

A folytonos aggodalom, a remény és félelem, öröm és bánat váltakozása, melyben őtet a Valentin nyugtalan lelke tartotta, csak drágábbá tette őtet előtte, minden aggályt okozó órárt, minden pillanatnyi boldogságot a mit valami felesleges veszedelemtől vagy eszeveszett bolondságtól való menekülése fellett érzett, csak erősebben szeretete őtet. Valentin volt a folytonosan tévelygő bárány, kinek megértése felett szűnt nélkül örvendezett. Hiába mondta lady Belfield enmagának, hogy ova van haragudni, és hiába próbálta szivét a bűnös élen meg keményíteni Valentinnek csak a karjait kellett előtte kitárni, bohó szeretete felett nevetve, és ő kész volt a fia keblén zokogni ki az örömet.

Visszament a tűz közelében levő székéhez, és ott ült sápadtan és hallgatva, mindenféle borzalmakat képzelve miket egy fékezhetlen hamis ló okozhat.

Adrián egy hírlapot vett fel olvasni próbált, azonban egészen idő alatt az avenue felől jövő ló dobogásra hallgatózott.

Végre a távolból egy ló ügetésének a ritmusos zaja hallszott.

frt 81 krt, vett be készpénzben a hagyatékokon kívül melyek most vannak tárgyalás alatt és melyek közül csak a Bitskey Kálmán-féle hagyaték 50,000 frtot képvisel. Az egyesület folyó jövedelméből különböző megtagadások czimén a múlt évben 9490 frt 2 kr, maradt fenn, mely összegnek kulturális célokra a folyó évben leendő felhasználása monki, amely által is a folyó akció erősödött.

— **Márczius 15.** A kolozsvári márczius 15-iki ünnepélyeket rendező bizottság az ideai ünnepély programjának előkészítése végett vasárnap délután ülést fog tartani.

— **Nemzeti színház.** Ünneppnapjai vannak a kolozsvári nemzeti színháznak. Kírtó Klára, a budapesti népszínház bájos dívjája vendég szerepel szinpadunkon. Első fellépése az este volt a „Cziterás” című operettében s a közönség, mely zsúfolásig megtöltötte a színházat, valóságos ünnepelte egykori kedvencét. Szinpadra léptek országnál nem akárhoz eljenz és taps fogadta, a zenekarból pedig két gyönyörű virágokréta nyújtottak fel. Minden dalát megismételtették s nyílt színen is elhangozták a tetszés nyilatkozataival. Különösen tetszett a második felvonásban, midőn „Megváltozik minden” című komléban a prózai részt adta elő. Akárhány drámai művésznő irigyelheti értelmes előadását, zeng-zetes hanghordozását és bájos játékát. A művésznő még csak ma és holnap este fog fellépni, azonban ígéretét adta, hogy legközelebb újra lerándul Kolozsvárra egy pár vendégjátékra.

— **Türetetlen meleg van a színházban.** Az igazgató ur igen jól tenné, ha el zárná a fáját, mert a fűtő-személyzet nem sokat gondolt azzal, hogy a színházba nem azért jár az ember, hogy ott gőzfűtőt vegyen, hanem azért, hogy műhelyben részesüljön.

— **Figyelmeztetés.** Hetek óta hordatja a város egy pár utcából a havat, azonban a lehullott nagy tömeggel sehogyan sem tud megbirkózni és rosszul is végezteti a munkát. A helyett, hogy az utcák éjszakai oldaláról hordatná el, mint a napstűtötte déli oldalokról hordják el a havat, pedig itt ugyanis hamar elolvadna.

— **Az iparos-egylet bálja.** Az ideai farsangon egyike lesz a legszebbnek és jobban sikerült báloknak, a kolozsvári iparos-egylet bálja, mely február 16-án, szombaton lesz az iparos-egylet főterén palotájának összes termében. A mulatság az iparosok aggménháza javára rendezetik, a mely nemes cél bizonyára nagy közönséget fog a bálra vonzani. A rendezőség élén Benigni Sámuel áll, ki alatt oly bizottság van, mely már egymagában is biztosítja a bál sikerét.

— **A Mária Dorothea-egyletnek** tánc-estélyén bemutatandó előképekből a főpróba f. hó 15-én pénteken d. e. 11 órakor lesz a redoute nagy termében s az előképekben szereplők kéretnek a főpróba pontosan megjelenni. De Gerandó Antonia.

— **Az E. M. K. E. álarozos bálja** a bálanyaktól, vednököktől, felülvezetésekből és adományokban a következők összegek folytak be: Öv. br. Bánffy Zoltánné és Teleki Erzsébet grófnő elnök 50 frt, öv. br. Beldi Ferencné bánya 50 frt, báró Bánffy Ernőné és Eszterházy Cecel grófnő bánya 50 frt, dr. Farkas Gézné bánya 50 frt, Szacsay Sándorné és Wesselényi Józefa báróné bánya 50 frt, Bíró Béla apát-kanonok vednök 10 frt, Bólynyi József vednök 25 frt, Brandt József dr. vednök 1 drb 100 koronás papír-jaradék, Hild Gyula és kir. altábornagy vednök 10 frt, Jósika Sámuel báró vednök 50 frt, Kornis Viktor gróf vednök 50 frt, Teleki Károly gróf vednök 50 frt, Wesselényi Miklós báró vednök 50 frt, páholy megváltásban: Albach Géza 12 frt, Beldi Ákos gróf 10 frt, Hegedűs Sándor orsz. képvis. 20 frtot küldött, öv. Benel Kálmán 35 frt, Csaba Zoltán 12 frt, Kuun Géza gróf 10 frt, Bánffy János br. 10 frt, hilibi Gál Domokos 10 frt, Teleki Arvéd gr. 10 frt, Udraszký László 10 frt, Urmánsky Bandi (Toplica) 5 frt, Benkő Rezső tábornok 5 frt, Beldi Kálmán gróf 5 frt, Szabó Dénes dr. 5 frt, Kovács Ferenc apát-plébános 3 frt, Fejér Dávid dr. 3 frt, Meisner József 3 frt, Tordai Pál 2 frt, Folly Viktor 2 frt, Zeyk József 2 frt, Wetstein József dr. 2 frt, Váradi Aurél dr. 1 frt, K. Pap Ernő 1 frt, Gergely Kálmán 1 frt, Csáp József 50 krajczárt.

— **A kolozsvári pénzintézetek** közt közgyűlést először a „Kereskedelmi Bank” tartotta meg, a melyen gróf Beldy Ákos elnököl: megnyitót beszédében előadván, hogy a közgyűlés azért is nevezetes, mert az intézet fennállásának egyúttal 10 éves ünnepét üli. Weiss József vezérigazgató felolvasta az igazgatósági jelentést s előadta a „Kereskedelmi Bank” forgalmának főbb adatait, érdekes összehasonlításokat tévén az első és 10-ik év pénzügyi forgalma közt. Így pl. 1885-ben volt a részvénytőke 20 ezer, ma 250 ezer. Váltótárca akkor 43 ezer, ma másfél milliónál nagyobb. Akkor tiszta nyereség 381 frt, ma 27,735 frt. Forgalom akkor 361 ezer, ma 26 millió. Szóval a szép számmal összegyűlt részvényesek meggyőződhetek a rendkívül szép eredményről, a mely főleg a derék vezérigazgató érdeme. Hóry Béla elhelyelő bizottsági elnök jelentésében az

igazgatósági jelentést, mérleget stb. elfogadásra ajánlja és az igazgatóságnak és főleg a vezérigazgatónak jegyzőkönyvi elismerést indítványoz. Elfogadták örömmel és egyhangulag. Az ez évben is csak 6% osztaléknál marad, hogy a tartalék alapot annál inkább nevelje. Nem követi a kolozsvári pénzpiac régi praxissát a nagy osztalékadással, míg tartalék-alapja nem lesz tekintélyes összeg. A közgyűlés kimondá, hogy a tisztviselők számára nyugdíj-alapot teremtsen e célból kétezzer frtot már most felretett. A részvényesek mindenike nagy meglepetéssel és bizalommal távozott a közgyűlésekről.

— **Gróf dr. Almásy Imre** országgyűlési képviselő 13 frtot mint persely-gyűjtést küldött be szerkesztőségünkhez az Emke részére, Rendeltetési helyere fogjuk juttatni.

— **Huszonkét évig önkéntes tüzoltó.** A kolozsvári önkéntes tüzoltó-egyesületnek van egy veterán tagja, a ki 22 év óta nem lakodó kitartással szolgálja önkéntesen, mint tüzoltó a város ügyét. Ez az öreg tüzoltó ott látható minden bálj órségén, csaknem minden szini előadáson. Megjelenik minden gyakorlaton és minden tűznél. Az öregot Wieder Józsefnek hívják s a múlt vasárnap mult 22 éve annak, hogy az önkéntes egyet tagjai sorába lépett. A fiatalabb nemzedékek mindenesetre buzdításul szolgál, a közgyűlés önzetlen szolgálatában egy ilyen szép példa.

— **Adakozás** a sikat-némák intézete javára. Biasini Sándor nagy kereskedő 5 frt, Bergner Mór borkereskedő 30 frt, küldtek, fogadják e helyen is a nemes szívű adakozók a felgyűlő bizottság halás köszönetét.

— **A mensa-academica** humanus céljára ujabban a következő adományok érkeztek: Bischoff Dávidné Budapestről 10 frt, Nemes István ivén: Nemes István 2 frt, Rieger Lajos 1 frt, Dicsőffy Béla 2 frt. Mely adományokért fogadják a nemes szívű adakozók a bizottság halás köszönetét.

— **Kolozsvári borvizsgáló szakértő bizottság.** A kereskedelmi miniszter a kolozsvári borvizsgáló szakértő bizottság elnökévé a f. évre Sigmond Dezső orsz. gy. képviselőt, tagjaikul és pedig egyúttal elnökhelyettesül Benigni Samu kamarai alelnököt, továbbá Nagy Gábor, D. Deák József és Farkas Samut, titkáru pedig dr. Ruzitska Bélát nevezte ki.

— **Zuhany a főtéren.** A kolozsvári főtéren akarva — nem akarva hideg zuhanyt vesz a járó kelő közönség. E zuhany onnan ered, hogy némely háznak az építési szabályrendelet ellenére egyáltalában nincsen csapadéke levezető csatornája, a második háznak ha van is csatornája, az meg van telve s a hől az ereszlől egyenesen a nyakába ömlik a járó kelőknek. Ilyen kellemetlenség éri a közönséget a plébánia soron s a belváros mindenik utcájában. Itt-ott még hó tömbök is potyognak a fedelekről a nők kalapjaira s a férfiak fővegeire. Jó volna ha a hatóság intézkednék, hogy efféle kényelmetlenségnek ne legyen kitéve a közönség.

— **A rongyos egylet** részére ujabban adakoztak: H. J. 1 frt, Bak Lajos 50 kr, Szesák 50 kr, N. N. 50, Wettensteinné 40 kr, Benigni S. 50 kr, Vertheimer 50 kr, Neff Ádám 60 kr, Baumcweig 50, Alexi 20 kr, K. F. 20 kr, ifj. Varga D. 30 kr, H. Ilona 20 kr, Rosenthal 30, id. Varga Dani 1 frt, Kocsis János 50 kr, Kahó Péter 50 kr, Olvaszhatlan 1 frt, H. A. 1 frt, Gyulai L. 1 frt, Kocsi Andor 50, Eisenstein 1 frt, Farkas S. 50 kr, Rignát 50 kr, Bogó 50 kr, Baranyi 50 kr, Krausz 30 kr, Bretter 20 kr, Ekstein 20 kr, Peszt S. 20 kr, Gergely 20 kr, Körösi G. 20 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók halás köszönetét nyilvánítását. Kozma Ferenc elnök; Elek Gyul, titkár.

— **Kossuth Ferencz Nápolyban** Kossuth Ferencz ma este nyolc órakor elutazott Nápolyba, a hol még néhány magánytyűt fog elrendezni. Kossuth e hó 27-én tér vissza ismét a fővárosba.

— **A bethleni önkéntes tüzoltó-egylet** létesítendő zenekar alapja javára 1895 február 23-án a bethleni magyar társalgó és olvasó-egylet nagy termében tombolával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

— **A magyarországi tanitók** Eötvös-alapjára vonatkozó kimutatásoknak füzete az 1895. évre megjelent. Az „Eötvös-alap” a magyarországi tanitók gyermekeinek segélyezését tűzte ki első sorban feladatául. Husz évi fennállása óta 39,125 frtot nyújtott részint ösztöndíjak, részint segélyösszegek alakjában a hozzá folyamodóknak. Az „Eötvös-alap” összes tőkésített vagyona az 1895. évi jan. 19-én volt 644,77 frt 57 kr. Az 1884 évben az egyesület ösztöndíj, vagy segélyképpen kiadott 3050 frtot. Az 1895 évre az egyesület ismét több 100 és 50 frtos ösztöndíjakra igényt tartók figyelmét, hogy folyamodványait Lakits Vendel egyesületi titkárhoz (Budapest, VI. Érsek-utca, 4. szám.) legkésőbb f. évi július 10-ikéig küldjék be.

— **Kik kapják a milliót?** Megirtuk, hogy báró Königswarter German kikeresztelkedése mult hó 29-én történt meg Kis-Szántón. Königswarter Herman báró már intézkedett az iránt, hogy az év júliusában a végrendeletben megemlített egyletek számára az összeg folyosíttassék. Ez szerint 400,000

frt esik egy Bécsben alapítandó gyermekórházra, mely különösen a munkásszoty gyermekeit fogadná magába — vallaskülönbség nélkül. A bécsi izraelita hitközség szegényháza, a vakok intézete és a bécsi melegek szoba-egylet egyenkint 100,000 frt adományban részesülnek. Az izraelita árvaegylet, kézműves-egylet egyenkint 50,000 frtot kapnak, 25,000 frt jut az izraelita nőegyletnek és a siketnémák intézetének. A währingi gyógyíthatatlan betegek intézete javára 20,000 frt esik s nehány 5000—10,000 forintos adomány jut egy pár apróbb egyletnek.

— **Érdekes eljegyzés.** Galgóczy altábornagy eljegyezte Mauricea Hortense aszszonyt, a hamburgi színház volt igazgatójának özvegyét.

— **A szigorú császár.** A hadapród vizsgálatokat e hónap elején fejezték be Berlinben, s február 2-án már szelnek is eresztették valamennyit. Kettőnek azonban minap távirati parancs ment, még pedig a császár személyes rendelkezéséből, hogy nyomában térjenek vissza s tegyék le a vizsgálatokat újra. Rá jöttek ugyanis, hogy az ifjú marsfiak írásbeli dolgozataikat másoktól írták le s egyéb iránt is sok mindenféle meg nem engedett segélyforrást használtak. Berlini levelezőnk is írja, hogy az ügyeletes tisztiek is nagy bajba keveredtek.

— **A „Gascogne” megkerült.** Bécsből írják, hogy egy párisi jelentés szerint az elvesztettnek hitt Gascogne gőzös, mely 16 nappal ezelőtt indult el 300 utassal Havreből New-Yorkba, vasárnap folyamán oda sértetlenül megérkezett.

— **Damjanich csibukja.** Aradi levelezőnk jelenti: Dr. Matyasovszky Nándor, a kórház igazgatója, értékes ajándékkal lepte meg a szabadságharczi muzeumot. Damjanich tábornok Matyasovszkynek, személye körül teljesített önfeláldozó tevékenységének megjutalmazásaképp, odaajándékozta kedvenc csibukját. A csibuk rendkívül nagy borostyánkő szopókával van ellátva, mely egymagában vége nagy értékkel bír. A főorvos nagy kegyelettel őrizte a szabadsághős ajándékát. A kórház orvosai előtt tegnap megmutatta a csibukot. — „Lássák uraim, feleségem után ez volt még csak szerelmem tárgya. Nehezen válok tőle, de hadd legyen ott a muzeumban, ott jó helyen van.” El is vitte még tegnap a muzeumba.

— **A reichsrath feloszlása.** A bécsi kormány — rendeletileg utasította az összes kerületi kapitányságokat, hogy a képviselő választásokra minden előkészületeket megtegyenek. A kormányknek ugyanis az a szándéka, hogy adott esetben a reichsrathot feloszlattja s az új választások határidejét május hónapra tűzi ki. Indoka ezen elhatározásának a választási reformban rejlik. Windischgrätz herczeg miniszterelnök ugyanis becsületszóval kötelezte magát arra, hogy a választási reformot keresztül viszi. De itt magában a kabinetben is nagy nehézségekre akadt, a miniszterelnök tehát a kabinetben fel fogja vetni a személyi kérdést és vagy meggyőződik a választási reform keresztülvitelének lehetőségéről vagy pedig, a mennyiben visszalépésre nem határozna el magát, a reichsrathot a febr. hó 14-én kezdődő új ülésszak megnyitása után rövid idő múlva fel fogja oszlalni.

— **Szerencsétlenség a tengeren.** Az észak-német Lloyd társaság éppen most állapítja meg a kárt, a mely az Elbe gőzös elsüllyedése következtében támadt. A mintegy 600 láda nagyobrszt szövet és vászonná eddig megállapított összeértéke a másfél millió márkát jóval felülmúlja, mely összegnek legnagyobb része azonban biztosítva volt s így a feladók mit sem vesztenek. — A jótekonyság meglepő példáját adta tudósítónk szerint az Elbe-vel elvesztett Schüll-nek özvegye, a midőn a férje életbiztosítása után kifizetett 100,000 márkát a többi szerencsétlenül járt utas árvaínak ajándékozta.

— **A király, mint bécsi háziúr.** A bécsi háziurak büszkesége ugyancsak nagyot fog emelkedni. Egy bécsi táviratunk ugyanis azt jelenti, hogy a király a mai napon bécsi háziúr lett egy millió hatvan ezer forintért megvette lovag Haas Fülöp nagyiparosnak az operaház mögötti s az Albrecht-feljáró mentén levő palotáját. Ezt a pompás épületet Zierer bankár építtette. Zierer kezéből aztán Pallavicini öregfé birtokába jutott aki lovag Haasnak adta el. A vételüggyben tartott tárgyalásokat lovag Chertek, a király magánjainak főfelügyelője személyesen vezette. A szerződést ma délelőtt írták alá. A király, hir szerint még egy másik házat is megvenni szándékozik. Ennek ára fél millió forint.

— **A „Hét” sajtópöre.** Már említve volt, hogy „A Hét” című szépirodalmi hetilap ellen. melynek szerkesztője Kiss József, a főügyesség királlyértés czimén sajtópört indított. Az inkriminált közlemény „A kegyelmes ur nem fogad” czimvel jelent meg. A sajtóbírósg a végtárgyalást f. hó 28-ikára tűzte. Mint vádlott Veigelsberg Hugó „A hét” munkatársa. áll az esküdtsekké előtt, ki a cikikért a felsőséget elváltala. Védőként Eötvös Károly fog szerepelni.

— **Eiffel torony — Tokióban.** A Yokahamában megjelenő Eastern World jelentése szerint a japánok a kinaiahfelett aratot győzelmtük emlékére Tokióban az Eiffel torony mintájára egy 1000 láb magas tornyot akarnak emelni. A torony a mely 7000 ember lesz képes befogadni 350,000 dollárba kerülne.

— **Az orosz udvartartás.** Az orosz csár udvara, megfelelően birodalma nagyságának, az összes európai udvartartások között a legnagyobb. Az udvari személyzet 1087 emberből áll. Ezek közül 172 katoná. E 172 tiszt közt van 146 hadsegéd és 26 vezérőrnagy. A császár katonai kíséretét képezik: a csári család 13 tagja, 2 Leuchtenberg herczeg, egy oldenburgi herczeg, a csári család husz más herczeg, 10 gróf, 8 báró, 113 kivaló főúr, 4 kisebb főúr, 2 lengyel, 3 kaukázusi, 2 görög és 1 oláh. Ezenkívül 2 tábornagy, 2 tengernagy, 4 ellentengernagy, 40 tábornok, 20 alezredes, 3 altengernagy, 3 kózákkapitány, 3 ezredes és egyéb tiszték. A császár személye körül a szolgálatot 2 főkamárás, 5 főszertartásmester, 1 főudvarmester, 55 udvarnok és 444 kamarás, 1 főlovászmaster és 44 magánhivatalnok látja el, a kiket a hatalmas uralkodó magánpénztárából fizet. A császár udvara 8 komornából, 1 főudvarmesterből és 98 udvarhölgyből áll.

— **Síró állatok.** Ahogy vannak oly állatok, a melynek nevetnek, vannak olyanok is, a melyek sírnak. A kutya, ló, elefánt, medve patkány, szamár, a kerdőzök és különféle majmok, a barom, tevé és zsiráf — könyeznek, ha valami bánat éri szívüket. A csimpánzok sírnak, ha verést kapnak és a családás mindig könyeket csal a majmok szemébe. Az üldözött elefánt keservesen bögha már nem bír menekülni és a bezárt patkányok is forró könnyeket ontanak kétségbeesésükben. Burton asszony beszéli, hogy a szíriai sivatagban olyan szomjúságtól busuló tevéket látott melyeknek szemei patakzottak a fájdalomtól. Egy barom pedig a kétségbeeséstől olyan pofát vagott, mikor szögbe lépett s megsántult, mint a legdesperátusabb öngyikoszjelölt.

— **A ki a szerumot önmagán próbálja ki.** Egy orvos kipróbálándó a diftéria gyógyszer hatását önmagán, befecskendezte azt testébe. Simonovics R. milnai (Dalmácia) gyakorló orvos mult hóban difteritiszben megbetegedett pánczienseit kezelte, miközben ő is megkapta azt a ragadós betegséget. Feltette magában, hogy önmagán fogja a szerumot alkalmazni és értesítette annak hatásáról a bécsi orvosi egyesületet. Simonovics dr. háromszor inficziálta magában Behring-féle gyógyszerumot, rögtön a beoltás után minpen tagjában bágyadságot érzett, a hideg még a fűtött szobában a takaró alatt is kirázta. Erős fájdalmat érzett a beoltás helyén. A harmadik injekció után izületeiben érzett intenzív fájdalmakat azonkívül viszkető bőrkírtése támadt. Tizenhatodiknapra betegségből teljesen felépült. Tapasztalatait az önboltás és másokon észlelte alapján a következőkben foglalja össze. A Behring-féle gyógyszerum oly specifikus szer a melylyel a difteritisznek oly eseteit lehet meggyógyítani, a melyek minden körülmények között halálos kimenetelűek volnának. A szerum már rövid pár óra múlva hat a szervezetre, a melyet erősen megtámadt: bátyadság, izületi fájdalmak, mirigy-tulengések és a bőrkírtés bizonyítja ezt leginkább. E fájdalmas érzések daczára a szerumkezelés mindenkor alkalmazandó, mert biztos és sok esetben az egyedüli kilátást nyújtja a meggyógyulásra.

Szerkesztőségi üzenetek.

Bálozónak. Helyt. A nagysád neve, mint másoké is, csupán tévedésből maradt ki az Emke álarozos bálján résztvevők névsorából. S ezért, ugy nagysádtól, mint mindazoktól, kiknek neve kimaradt, ezennel bocsánatot kérünk. S reméljük, hogy ezen bocsánatot meg is nyerjük, mert akkora női közönségnek, midő az Emke bálján részt vett, a lehetetlenséggel határos teljes névsorát összeállítani, főkép álarozos bálon, honnét sokan eltávoztak, mielőtt az álarozot levettették volna.

Kiváncsinak. Az „Itthon” bálja a „Redoute”-ban lesz. De ez alkalomra a redoute egészen másképpen lesz disztive, mint más bálók alkalmával szokták. Az „Itthon” báljának rendezőségó nagyban fáradozik a Redoute feldisztítésén, mely így minden tekintetben érdekes, ügyes és főkép jellemzetes lesz.

Virághullás.

Egy szép fiatal leány: Varga Ilus haláláról vettük a szomorú hírt. A széles körben ismert fiatal leány haláláról egyik bárátnője emléksorokat küldött lapunkhoz, melyben a baráti szív és meleg kedély őszinte hangja nyilatkozik meg. Itt közöljük a küldött emléksorokat;

„A rövid, de győtrő élet lefolyt, Szép Ilonka hervadt sir felé.”

Ifju, szép és előkelő volt. Ifju, mint a harmat, rózsás mint a hajnal, fehér mint a lilium. Bölcsőjét géniusok ringatták. Játssza küzdött meg a tanító pálya tudományával, és kezében tartotta fáradsága gyümölcsét: a tanítónői diplomát. Játéka komoly vala s az eredmény dicső.

Tizenkilenc éves volt, ragyogó szépség, pajkos gyermekleány, ki örülni tudott. Örülni tudott doromboló czirmos macskájának, a „kedves Czunczi”-nak, szerette a piros szeg-

fűt, mely karsu szarán hajlong, édes bódító illatot lehellve finom szirmaiból; a nagy tarka lepkekt pelyhes zománczu szárnyaiért, rövid, kaczer életéért; szerette a természetet és megismerni vágyott az életet, melyről csak hallomásból tudott, hiszen még olyan tapasztalatlan volt szép Ilonka, — az a karsu magas leány, kit annyian ismertek és oly sokan szerettek.

Ha megjelent néha egy egy estélyen, nem egy szempár gyönyörködött szép özbar-ná szemeiben, hamvas szőke, hullámos fürtöin, játszi könnyű lépésén. És hogyan tudott szeretni ő — szívvel lélekkel csüngött édes anyján. Imádtá a természetet, gyakran merengett az ég csillag miriárdjain, de leginkább a két eget szerette, hová, hogy eljuthasson, nagy fehér szárnyakat kölcsönzött testvéreitől és elrepült oda, hol „szébb a világ, zengőbbek a dalok.” Egy bölcs megadással tűrte hosszas földi szenvedését, augyali türelemmel haldoklott s mint gyöngéd jóbarát, bucsuzott el tőlünk; szétszította hervadozó virágait, hogy azokban őrizzük drága emléket.

Vége annyjához fordult és csendes, lassu hangon mondá: „Te pedig édes Mamám ne hagyd el többi gyermekeid, s ha majdan meghaltam ne üssétek, ne verjétek drága cziczámát! Isten igralmazz nekem!”

Ezután elalt a zilaló lélegzés, alig hallhatóan lihegett egy párszor még, s aztán lassanként lecsukódtak gyönyörű sötét szemei:

Az angyal elszált testvéreihöz.

Hervadása lilium hullás volt Ártatlanság képe s bánata.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Főrendiház ülése.

Budapest, febr. 13.

A főrenoiház mai ülésén a mentelmi ügyek elintézése után az erdélyi dézsmaváltáságot szavazták meg a főrendek.

Ezután az indemnyit tárgyalták, melynél Zichy Nándor gr. kijelentette, hogy megszavazza ugyan az indemnyit, de a kormány iránt, miután ugy látja, hogy az egyházpolitikai programot a keresztény vallás megértésével fönartja — bizalmatlanságot szavaz és egyszersmind harcot izen.

Vádolja a kormányt az izgalmak fenntartása és a választási erőszakoskodási miatt.

Erre Bánffy Dezső br. kijelenti, hogy a kormány programját fenntartja és az izgalmakért azok felelősek, kik azt felkeltették.

Eszterházy Miklós Móríc gróf szenvedélyesen kikel a kormány ellen.

Csalódik a kormány — ugymond — ha azt hiszi, hogy itt egy elégedetlen csoporttal van dolgu, mert itt meggyőződés és elvek állanak a harcza.

Ezután az indemnyit elfogadták.

A delegációk.

Budapest, febr. 13.

A delegációkat májusra hívják egybe Bécsbe.

A közös hadügyminiszter hir szerint újabb költségekkel fog előállani.

Albrecht főherczeg állapota.

Budapest, február 13.

Albrecht főherczeg bécsi palotájában nagynyugtalmag uralkodik, mert a tegnap éjszaka nagyon rossz hírek érkeztek Arcoból.

Bizalom Ábrányinak.

Budapest, febr. 13.

Az „Otthon” budapesti hirlapírók köre tegnap Ábrányi Cornélnak, elítélésével szemben bizalmat szavazott.

Megharapta a 16.

Bécs, febr. 13.

A belga királynénak az újat kedvenc lova megharapta. Az ujj egészen eldagadt. Állapota aggasztó.

A király utazása.

Bécs, febr. 13.

A király tegnap délbe Cap.-Sz.-Martinba érkezett.

Faure Felix a francia köztársaság elnöke a francia határra érkezésekor táviratban üdvözölte a királyt.

A király táviratilag köszönte meg a francia köztársaság elnökének üdvözlését.

A Maharadsa temetése.

Még a múlt év utolsó napjaiban történt mint azt akkor röviden említettük is, hogy India leggazdagabb és leghatalmasabb fejedelmének egyike, a mysorei maharadsa, ki Kalkuttába ment az alkirályt üdvözölni, ott hirtelen meghalt. Alig néhány órával azután már, megégetés céljából elszállították a holttestét Káli Ghatba. Európai embernek ritkán lévén alkalmá arra, hogy egy fejedelem megégetésénél jelen lehessen, nagyérdeműek találjuk egyik szemtanúnak erre vonatkozó leírását.

Indiában az európaiakra semmi sincs oly nagy hatással, mint az az undor, melyet a hinduk még olyanoknak holtteste iránt is tanúsítanak, kik életükben a legdrágábbak voltak nekik.

Alig következett be a halál, sokszor még ezt megelőzőleg is, már minden előkészületet megtesznek a test elszállítására.

A holttest az indusok nézete szerint nem egyéb, mint valami tisztátalan tárgy, melytől minél előbb szabadulni kell. A ház, melyben halott van, tisztátalan, ételt nem szabad elkészíteni és azok is tisztátalanok, kik a halottal bármiképp érintkeztek. Sokat kell mosakodni, tisztálkodni, mielőtt házukba újra bemehetnek és szomszédaikkal összejöhetnek.

A maharadza halála után is tehát azonnal megmosták holttestét, új drága ruhákba öltöztették, virágokkal borították és értékes szőnyegekké letakart ravatalra helyezték. Az udvaron ezalatt megalakult a gyászmenet.

A királyi háztartásnak összes cselédei és az angol indiai hatóságoknak legfőbb képviselői elkísérték utolsó útjára a meghalt fejedelmet.

Két európai katonai zenekar gyászdulókat játszott, erődköböl tompán bömböltek az ágyuk. A halottégetés színhelyére való megérkezés után az európai zene megszűnt és benszüllött zenészek halattak vékony, fuvolaszerű hangszereiken oly megrázó dalokat, melyek leghelyesebben sok száz emberi hangnak jajveszékéseivel hasonlíthatók össze.

Mialatt elkészült az illatos fából összeveredett máglya, a fahasabok hézagait fűszerekkel töltötték be és az egészre olvasztott vaját öntötték.

Aztán óvatossá elhelyezték a fejedelmi holttestet melyet tőmjénél és illatos fűszerekkel teljesen elhoitottak. Most kilépett a csupán csipőjére kötött kendővel felszerelt brahmán, egy fátylával meggyújtotta a máglyát, melyből pár perc múlán sűrű füstfelhők gomolyogtak.

A zene ismét játszott, komolyan ünnepelesen — hangjaiba pedig távoli ágyudörgések vegyültek.

Másnap reggel összegyűjtötték az elhamvadt maradványokat és Kaszba, a szent Benaresbe vitték, hogy ott „Ganges anyja” kebelébe szorják.

— **Parlament i ebéd.** Gajáry Ödön orsz. képvis. vasárnap fényes ebédet adott Háromszék megye főispánja, Posta József tiszteletére. Az ebédre hivatalosak voltak: Bánffy

Dezso báró miniszterelnök, Tisza Kálmán, Lukács Béla, Radó Kálmán, Darányi Ignác, Csernátónyi Lajos, Singer Zsigmond, Beóthy Algonon, Münnich Ancl, Hatvani Deutsch Sándor, Károly és József, Lánzy Leo, Emich Gusztáv, Dániel Gábor, Pap Géza, Bekics Gusztáv, Rosenberg Gyula, Horváth Gyula, Fenyvessy Ferencz. Az első felköszöntőt Darányi Ignác mondta Potsa főispánra, Gajáry Bánffy báró miniszterelnökre. Felköszöntőt montak még H. Deutsch Károly, Fenyvessy és végül általános figyelem és lelkesedés mellett Tisza Kálmán. A kedélyes ebédén jelen voltak csak a késő esti órákban oszlottak szét.

— **Régi magyar lapok.** Hogy a magyar hírlapirodalom az utolsó negyedszázad alatt mennyire föllendült, igen érdekesen bizonyítják azok a statisztikai adatok, melyek az 1862-ik év elején megjelent lapokra vonatkoznak; e statisztikai kimutatás szerint 1862. év elején Magyarországon összesen 61 újság jelent meg. Ezek közül 7 politikai napilap volt. A politikai hetilapok száma kitett ötöt, míg a szépirodalmi és divatlapok száma meghaladta a tizenegyet. Volt ezenkívül 4 vegyes tartalmú és néplap, 20 szaklap, 3 élel. lap és 10 vidéki újság, ide nem számítva az Aradon megjelenő Alföldet, melyet a napilapok között említettünk. (Nincsennek itt említve a német lapok sem.) A 61 magyar lapnak átlag 60.000 előfizetője volt, a mi az 1855-ik évi 10.000 hírlapi előfizetővel szem-

ben nagy haladást mutat. Ma csak a fővárosban is sokkal több az újság és az újságolvasó, mint akkoriban egész Magyarországon.

— **Az Amerikai nemzetőr gyász.** Erdélyi Szabó Gusztáv, az Amerikai Nemzetőr szerkesztője jan. 19-én hónapokig tartó betegség után meghalt. Erdélyit — mint a legutóbb érkezett amerikai Magyar Híradóban olvassuk — tudóba juttatja. Temetése január 23-án ment végbe, melyen jelen volt a newyorki magyar colonia szinte-java s a vidékről is igen sokan megjelentek. Az egyházi szertartást John B. Dins preszbiterianus lelkész vezette, holott Erdélyi katolikus vallású volt. Ennek oka abban rejlik, hogy a katolikus lelkészek megtagadták a temetést, mert a meyboldogult vonakodott felvenni a halotti szentséget. Holttestét a brooklyni evangélikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Az elveszett gyémánt.** Egy spanyol krónikában olvasható: Alfonz aragóniai király egy alkalommal séta közben kíséretével együtt egy ékszerárus boltba lépett, megsejmelendő az ott levő drágaköveket. Szemle után a király távozni akart, mikor az ékszer árust zavarodottan feltartóztatja s a fülébe sugja, hogy egyik legszebb gyémántját, mely a nemes urak között kézzől-kézre járt, sehol sem találja. A király eleinte megdöbben, de csak hamar visszanyerte nyugodtságát. Jó gondolata támadt. Meghagyta az ékszerárusnak, hogy hozzon egy fazekat és belső fenekét takarja el valami puha tárggyal. Az ékszerárus engedelmessékedett. Ekkor a király zsebébe nyúlt,

aztán kezét ökölbe szorítva a fazékba dugta honann markát kinyitva huzta ki ismét. — A mit most cselekedtem — szolt szigorú aczkifejezéssel — azt cselekedjek meg önök is uraim, mert a gyémántnak elő kell kerülnie. Miután példáját a nemes urak mindannyián követték, a mikor az utolsó is végzett — a gyémánt a fazékban volt.

— **Színigazgatói leleményesség.** A hatvanas években történt, hogy a Pompejiben kiásvott szinkör közelében Langini Antonio szinkört nyitott s előadásaira a következő hirdetéssel csalogatta a közönséget: „A városi színház Pompejiben a jövő vasárnap 1800 esztendei szűnet után újra megnyílik. A színházban legutóbb Quintus Marcus ur igazgatása alatt színrekerült „A trójai nők” című szomorujáték, Seneca urtól. Ma ott először adatik: „Az ezred leánya.” Félkérem a nemességét és a közönséget, hogy az elődóm iránt tanúsított pártolást tölem se vonja meg. Iparkodni fogok, hogy műsorom épen olyan érdekes legyen, mint volt az elődómé.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. csütörtök, február hó 14-én.

Küry Klára bucsufölleptéül:

A PAPA FELESÉGE.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segédszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 50—1895.

103. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b.-hunyadi kir. járásbírósg 5463—894. p. számú végzése által Goldstein Samu javára Stern Katalin és társa b.-hunyadi lakosok ellen 270 frt tőke, ennek 1894. évi április hó 25-ik napjától számítandó 6%, kamatai és eddig összesen 30 frt 51 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 366 forintra becsült házi butorok, ruha- és ágyneműek, konyha-edények, 1 darab inga-óra, 2 darab falikép, evőeszközök, gyertyatartók, egy varrógép stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 126—1895. p. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis B.-Hunyadon, alperesek lakásán leendő eszközölésére 1895. évi február hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint fizetendő.

Kelt B.-Hunyadon, 1895. évi február hó 1. napján.

CSUTAK JÁNOS,
kir. jbrósági végrehajtó.

Közgyűlési meghívó.**A kolozsvári „Múmalom Részvénytársaság”****I-ső rendes közgyűlést**

1895. évi február hó 28-án (Csütörtökön)
délután 3 órakor tartja meg

saját irodai helyiségében (Beltorda-utca 3. szám.)

T Á R G Y S O R O Z A T A:

- 1.) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1894. félelvi üzletről.
- 2.) Zárszámadások és vagyon-mérleg előterjesztése és megvizsgálása.
- 3.) A felügyelő-bizottság jelentése alapján a felmentvény megadása.
- 4.) A nyereség felosztása iránti határozat hozatal és a szelvények kifizetési idejének meghatározása.
- 5.) Felügyelő-bizottság egy tagja elhalálozván, helyének választás útján leendő betöltése.

Kolozsvárt, 1895. évi február hó 12-én.

100. (2—3)

Az igazgatóság.

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT**V É G E L A D Á S T**

TART

üzlet lebonyolítás céljából
a „**CSIKY IMRE**” czég.

Mintán áramat tetemesen leszállítottam, tisztelettel kérem a n. é. közönséget **fűszer-, festék- és anyag-áru** szükségleteit nálam fedezni, mintán áram a lehető legelőnyösebbek s kiszolgálásom a szoliditás és pontosság jellemzi.

Ezuttal is felhívom t. vevőimet számláik rendezésére.

99. (2—3)

A **czelnai** grófi udvarok szolgálatában

vizsgát tett erdő-őr, ki az oláh nyelvet tökéletesen bírja, azonnali alkalmazásra kerestetik.

Évi javadalmazás: 200 frt, 20 hl. gabona, 2 hl. bor, s a befolyt büntetéspénzekből a törvény által megszabott összeg.

A pályázók kéretnek, hogy folyamodványukat, bizonyítványokkal felszerelve **márczius hó 1-ig** alólirothor nyujtsák be.

Czelna, u. p. Magyar-Igen.
90. (5—5)

Gál Lajos,
uradalmi intéző.

M i n d a z o k,

kik **rheumatikus** és **köszvényes** bajokban szenvednek, a legbiztosabb gyógyulást érik el az alábbi gyógyszer használatával.

Ezen gyógyszer használata a legegyszerűbb minden más hasonló czélú gyógyszer közt, a mennyiben a fájós testrészt egyszerűen bedörzsöltetik, mire oly izzadáshoz jön, minőt semmi más orvosság, vagy fürdő előidézni nem képes.

Ezen gyógyszer a **Dr. SCHÖFFER-féle**

ANTIRHEUMATICON,

melyet elismerésükkel tüntettek ki: nagyméltóságú Bende Imre nyitrai m. püspök ur, nagym. özv. **Baross Gáborné** urnő és sok mások, kik azt eredménynyel használták.

Ára üvegenként 1 frt. — Vidékre csomagolással 1 frt 20 kr.

Főraktár: **Török József** gyógyszer-tárában **Budapestben, Király-utca.**

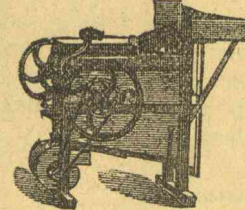
Kolozsvárott: **Burger Frigyes** droguia kereskedő urnál **Főtér.**

Kapható továbbá minden nagyobb gyógyszer-tárban és drogueriában.

83. (8—10)

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kéz- és lóerő hajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (Trieurök); kézi kezelésre való **Széna-** és **szalma-sajtók** felkvén vagy kocsiára szerelve. Takarmány-fülesztők. Szállítható **takarék-főző-üstök** takarmány stb. részére. — **Szeccskavágók.** Répa- és burgonya-vágók. Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárában,
BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselők felvételnek.
872. (10—10)

A **Szathmáry Elek** ur háza lebontása végett kénytelen vagyok **üzlethelyiségemből kiköltözni**, mely körülmény kényszerít meglévő

nagy árúraktáromat tetemesen leszállított árban elérésíteni.

Ez alkalmat a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, **vászon-, fehérnemű, kész női- és férfi fehérneműek és szőnyeg-árak** beszerzésére.

Menyasszonyi kelengyék a legrövidebb idő alatt, eddig nem létezett olcsó árban állittatnak ki.

Ezen általános eladás folyó évi április hó 1-ig tart.

A megvásárolt áruk azonnal, minden levonás nélkül fizetendők.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

teljes tisztelettel:

102. (1—x)

Stein Bertalan,
főtér, Szathmáry-ház (34. sz.)

Heremag arankamentes 76 és 72 frt.

Répmag oberndorfi sárga 32 frt.

Baltaczimmag kétnyiretű 16 frt.

Államilag ólomzárolva 50 kilós zsákban bruttó 100 kilónként fenti áráért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában.

Alvincz állomásnál ha utánvételt rendeltetik, vevő állomásán ha a pénz franco küldetik:

nagyobb vételnél engedmény.

Levelek **Koncza** postaállomásra kéretnek.

62. [6—20]

Köhögés, rekedtség és hurut ellen

megbízható hatásu szer a

RÉTHY gyógyszerész

PEMETE CZUKORKÁJA,

mely a nyálkát feloldja s a köhögést csillapítja. Kellemes ize folytán gyermekek is szívesen veszik.

1 doboz ára 30 krajczár.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Főraktár **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerésznél **Budapestben.**

5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld a „**Sashoz**”
címzett gyógyszer-tár **B.-Csabán.**

89. (10—10)